

under ændringsforslag nr. 19 som § 58 a foreslåede nye bestemmelse om ret for ophavsmænd til at modtage vederlag ved udlejning af fonogrammer og videogrammer. Forslaget indebærer, at udøvende kunstnere i lighed med ophavsmænd får et uoverdrageligt vederlagskrav i forbindelse med fonogram- og videogramudlejning.

Fra radiofoniernes og andre producenters side har der over for Kulturministeriet været fremført ønske om, at formodningsreglen for udøvende kunstnere vedrørende udlejning af film i den gældende lovs § 65, stk. 3, som blev gennemført i 1995, bør udvides til at gælde alle former for udnyttelse af indspilninger af en udøvende kunstners præstationer, uanset i hvilken sammenhæng – film, radio eller fjernsyn m.v. – en indspilning måtte være foretaget.

Kulturministeriet kan ikke være enig i disse forslag. Når det gælder formodningsregler inden for ophavsretslovgivningen, har der i de seneste år været en lovgivningsmæssig linie, der indebærer, at formodningsregler, der overfører rettigheder fra ophavsmænd og udøvende kunstnere til producenter, ikke bør være gældende i dansk ophavsretslovgivning, medmindre dette klart følger af krav i internationale forpligtelser på området.

I overensstemmelse hermed blev den siden 1961 gældende generelt formulerede formodningsregel i den daværende ophavsretslovs § 42 for ophavsmænd, der medvirkede ved filmindspilning, ved lovrevisionen i 1995 efter forslag fra Ophavsretsudvalget begrænset til at gælde, hvor en sådan formodningsregel direkte kræves i Bernerkonventionen art. 14 bis. På tilsvarende måde blev der for udøvende kunstnere ved lovrevisionen i 1995 i den gældende lovs § 65, stk. 3, gennemført en formodningsregel, som er begrænset til kun at gælde udlejning af filmværker, hvilket er minimumskravet efter udlejnings- og udlånsdirektivets art. 2, stk. 5.

På denne baggrund indeholder lovforslaget ikke noget forslag om at udvide den gældende formodningsregel for udøvende kunstnere til at omfatte andre former for udnyttelse end udlejning.

Til nr. 22

Forslaget til den ændrede henvisning i ophavsretslovens § 66, stk. 2, hvorefter henvisningen til § 17, stk. 3, erstattes med en henvisning til § 17, stk. 1-3 og stk. 5, indebærer, at fremstillere af lydoptagelser omfattes af hele anvendelsesområdet for § 17 bortset fra bestemmelsen om lydbøger i § 17, stk. 4.

Henvisningen til den nye bestemmelse i § 17, stk. 1, indebærer, at udgivne lydoptagelser i forhold til producenter af lydoptagelser frit vil kunne gengives til brug for de i § 17, stk. 1, nævnte handicappede,

når dette ikke sker i erhvervsøjemed. Sker gengivelsen i erhvervsøjemed, har producenten af lydoptagelsen ret til vederlag.

Henvisningen til forslaget til § 17, stk. 2, betyder, at gengivelser, der har karakter af gengivelse af rene lydoptagelser, ikke kan finde sted uden samtykke fra producenten af lydoptagelsen.

Henvisningen til § 17, stk. 3, indebærer, at de bestemmelser, som i forhold til ophavsmændene gælder for brugen af eksemplarer, som af andre er fremstillet særligt til brug for blinde, svagtseende m.v., også skal gælde i forhold til producenter af lydoptagelser.

Den manglende henvisning til § 17, stk. 4, om fremstilling af lydbøger, er i overensstemmelse med gældende ret. Baggrunden for dette er, at der ikke bør være mulighed for uden samtykke fra producenten at optage litterære værker, der indgår i eksisterende lydoptagelser, idet producenten i almindelighed må antages at have lagt en væsentlig investering i produktionen af den pågældende lydoptagelse.

Henvisningen til § 17, stk. 5, om aftalelicens for optagelser fra radio og tv til fordel for syns- og hørehandicappede svarer til den gældende lovs § 66, stk. 2, jf. § 17, stk. 3.

Til nr. 23

Efter den gældende lovs § 66, stk. 2, er der for fonogramproducenternes vedkommende en henvisning til den gældende lovs § 35, stk. 1. Dette indebærer, at lydoptagelser, som udsendes i radio eller fjernsyn, kan viderespredes i kabelanlæg m.v., uden at fonogramproducenterne har krav på vederlag.

Forslaget, hvorefter henvisningen til § 35, stk. 1, i den gældende lovs § 66, stk. 2, udgår, er en konsekvens af, at tvangslicensordningen i den gældende lovs § 35 foreslås omlagt til en aftalebaseret ordning.

Til nr. 24

Forslaget indebærer, at den under nr. 23 nævnte retstilstand, hvorefter lydoptagelser, som indgår i radio- og fjernsynsudsendelser, i forhold til producenten frit kan viderespredes over kabelanlæg, opretholdes.

Til nr. 25

Forslaget til den ændrede henvisning i ophavsretslovens § 67, stk. 2, hvorefter henvisningen til § 17, stk. 3, erstattes med en henvisning til § 17, stk. 1 og stk. 3 og stk. 5, indebærer, at fremstillere af billedoptagelser omfattes af de for billedoptagelser relevante dele af § 17's anvendelsesområde.